

Primeira acuarela abstracta. Vasily Kandinsky. 49,6 x 64,8 cm. 1910. Museo George Pompidou. París.

Obra que se encadra no grupo expresionista do *Blue Reiter* (Xinete azul), e que forma parte da corrente da abstracción lírica. En 1908, Kandinsky comeza a desenvolver unha pintura que paulatinamente se iría achegando á abstracción a través de formas simplificadas e cores intensas, como verdes, azuis, vermellos e amarelos. É precisamente en 1910, cando pinta a súa Primeira acuarela abstracta. A partir desta data a súa pintura basearase nos principios expostos na súa obra teórica.

Esta acuarela de Kandinsky abriu definitivamente o camiño da abstracción. Sobre un espazo imaxinario flotan e móvense formas abstractas coloreadas nas que non se atopan referencias miméticas. A obra respira un sentido de liberdade, lirismo, que xunto á fluidez das manchas de cores, dispostos arbitrariamente, con gran intuición estética, e o xesto nervioso da liña configuran un espazo de gran dinamismo. De feito, esta autonomía da cor é o que lle permitiu ensinar unha concepción da pintura próxima á pureza musical. Para el, tanto as cores como os sons teñen unha capacidade e significado expresivo propio que conduce a unha experiencia espiritual. O seu propósito pictórico consistía en transmitir ao espectador un enfoque espiritual da arte, é dicir, unha procura do espiritual dentro da pintura abstracta.

Kandinsky experimenta a maneira de conceder á cor e á forma unha existencia propia independentemente do seu reflexo con obxectos ou cousas da vida "real". Por iso chegou a prescindir totalmente do obxecto. El inaugurou unha corrente «lírica» na que cores e formas dispóñense dun modo aparentemente caótico seguindo un ditado intuitivo. Nada ten iso que ver coas obras de Mondrian, rixidamente estruturadas en disposicións xeométricas de aparencia moi racional. Os móbiles teóricos duns e doutros son distintos. No seu libro *Sobre o espiritual na arte*, escrito en 1912, Kandinsky relacionanos principios da música e da pintura, especialmente o concepto do ritmo. Para o artista ruso a arte debe expresar o espírito, a súa realidade interior. É o descubrimento de que as formas coloreadas presentan propiedades expresivas propias. Segundo as súas propias palabras:

“O vermello, unha cor limitada e cálida por excelencia, se comporta no noso interior como unha cor inqueda, impulsiva, chea de vida. Non posúe ese carácter irreflexivo propio do amarelo que parece disolverse cara os extremos...“O azul é a cor tipicamente celestial, o elemento da calma. Crea unha profundidade en estados máis graves onde non existe nin pode existir un final”

A súa receptividade cara á cor foi a clave do desenvolvemento da súa produción artística. O seu camiño cara a abstracción é paulatino, pasando por unha primeira etapa na que se poden recoñecer as formas (nun grupo de cadros chamados impresións) pasando logo a obras cada vez máis esquemáticas, as improvisacións para rematar na plena abstracción coas chamadas composicións. Posteriormente, despois de que sexa chamado pola Bauhaus, a súa obra farase máis xeométrica e centrada no estudo das formas.

produtivo. Esta liberdade caracterízase nas súas obras polo tratamento rico en cores e matices.

En 1910, Vasily Kandinsky proclamou a non obxectividade como o principio principal do seu traballo futuro. Só deixou a forma e a cor como a expresión do contido das pinturas, xa que non se pode dicir que, en ausencia dunha trama, as súas obras non teñen sentido.

A imaxe é unha folla gráfica de pequeno formato, cuxo contido se asemella a un certo improviso. Para crealo, o autor usou acuarela, tinta e un lapis.

O fondo branco pode interpretarse como silencio, porque Kandinsky decodificou esta cor como un expoñente do silencio. O vermello denota movemento e ansiedade, así como o poder masculino na imaxe, mentres que o azul aparece como un símbolo de misterio e mesmo misticismo. Aínda aquí é amarelo, como designación da terra, negro, como signo da Apocalipse (Sol extinto) e verde, unha expresión de indiferenza. As formas elegantes están deseñadas para salientar o significado de cada cor.